

ליקוטים וסיפורים נפלאים - תרומה

"ויקחו לי תרומה" (כה, ב)

עשיר מופלג ביקר פעם אצל הצדיק רבי נחום מצ'רנוביל זצ"ל, ונתן לו העשיר דמי פדיון בסך 300 רובל. שעתו של הצדיק היתה דחוקה, חובותיו עלו מעלה ראש. שמח הגבאי שמחה גדולה, כי הגה יוכל עכשיו לשלם את כל החובות בבת אחת.

ואכן, לפנות ערב נכנס הגבאי לרבי נחום, לבקש את הכסף כדי לשלם לבעלי החוב. אך לתדהמתו לא נותרה פרוטה שחוקה בידו של הרבי. את הכל פיזר לצדקה. שאלו הגבאי: היתכן? בעלי החובות דוחקים. השעה דחוקה ומפזרים הכל לאחרים?

השיבו רבי נחום: גם אני כמורך חשבתי בתחילה לקחת את הכסף ולשלם לבעלי החובות. אבל שאלתי את עצמי, האם בגלל היותי בעל חוב נותנים לי את הכסף? הרי ישנם הרבה בעלי חובות בעולם... זה שנותנים לי, הוא כדי להרבות בצדקה, והיאך אקח את הכסף לעצמי? (איש לרעהו)

"ויקחו לי תרומה" (כה, ב)

אל בית רבי יעקב אורנשטיין מלעמבערג, בעל הישועות יעקב, נכנס רב שכיהן ברבנות בעיירה קטנה ונידחת. נשאו ונתנו הרבנים במלחמתה של תורה, כשזה שואל וזה מפרק, עד שלהוכחת דבריו הביא ה"ישועות יעקב" לפול שחידש ושטחו באוזני האורח. כשסיים ה"ישועות יעקב", נתן האורח אל ליבו שפלפול זה אכן דרוש נאה הוא עד למאוד. ביקש אפוא האורח מבעל הבית: "ירשני נא הרב לבקש, הן אסור לקחת דברי תורה של אחרים ולהרצותם שלא בשם אומרים, מאידך, דרוש זה

ששמעתי כעת, מתאים ככפתור ופרח לדרשת שבת שובה הקרובה בקהילתי, בקשתי היא שימחל הרב ויעניק לי את הפלפול במתנה כדי שאוכל להשתמש בו".

ה"ישועות יעקב" אישר, "בחפץ לב הפלפול מוענק לך, בתנאי אחד כפול ומכופל: שבכל מקום שתאמר אותו, תצטרך לציין בסוף הדברים ממי שמעת את הפלפול..."

בדרך צחות אפשר לפרש לפי האמור את דברי רש"י: "לי לשמי", דרך ארץ לתורם מהונו לקדשי שמים, לבל ידרוש מבלי לציין, מכיסו של מי יצאו הפנינים הללו...

(במחשבה תחילה)

"ויקחו לי תרומה" (כה, ב)

באחת הפעמים ליווה תלמיד את הגראי"ל שטיינמן זצ"ל בדרכו מהישיבה לביתו.

הרב שטיינמן הבחין בשטר כסף מונח על הריצפה לפניו. הוא הזדרז להרימו ויעד אותו לצדקה.

שאל התלמיד: "תורה היא וללמוד אני צריך, הרי מדינא המציאה שייכת למוצא, ומדוע הקדישו לצדקה?"

השיב לי הרב שטיינמן: "דע לך שזה הכסף הכשר ביותר! זו פרנסה שנשלחת לאדם מן השמים ולכן

"אתה מושל בגאות הים"
בשוא גליו אתה תשבחם" (תהלים פט, ו)
במדרשים מתאר (ע"פ הרד"ק, והזהר הק') אם נצא לשיט אטרקטיבי בלב ים, ונפתח בשיחה עם הגלים - קרוב לנדאי שנשמע פרטים מרתקים על הלך חיייהם...
"לאן אתם רצים?" נשאל אותם, למראה רדיפתם הגועשת וריצתם המהירה.
"מה זאת אומרת לאן? אנחנו רצים לחוף! אנחנו עומדים להציף את כל העולם כלו!" יענה הגל בארשת חשיבות.
אנחנו מביטים עליו, ולא מאמינים: "מה, באמת?! צונאמי עומד להתרחש???" השם ישמר, צריף להתקשר בדחיפות, לעדכן...
"לא", הגל ממחר להרגיע, "אני נמצא ב'הכון', כי בכל רגע הבורא יכול להוציא הוראה להציף את העולם, ואני חב להיות מוכן. מי יודע, אולי אני אהיה הגל הגורלי..."
טוב, בעת אנחנו ממש מבלבלים, לרוץ ככה - בשביל ספוי של אחד למיליון?
"תראה", אנחנו מנסים לשכנע, "הרי כל כף הרבה שנים לא היו כאן גלי צונאמי, תסתכל על כל החברים שלך, כלם כלם נסו, חשבו שהם... הם יהיו המהפכנים הגדולים, ומה נשאר מהם? התנפצו בקול ענות חלושה על החוף!
למה נראה לך שבדיוק אתה תהיה ה'גל'???"

כדאי להדר ולתת ממנו צדקה". והוסיף לבאר, "כל כסף שמקבלים על עבודה, יש בו חשש גזל, שמא העבודה לא היתה מושלמת, מלבד דמי "שידוך" ו"מציאה", בהם אין שום חשש, שכן תשלום השידוך אינו על העבודה אלא על התוצאה, וכסף המציאה אף הוא אינו שבר, אלא שהתורה קבעה כי ניתן לקחתו.

מה שנהגו לתת צדקה, בכסף שמוצאים, אין זה מחמת חשש שאולי אין לקחת אותו,

לעי"נ הרה"צ
ר' פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - תרומה

והוסיף: מסופר במדרש, שכאשר הלך אברהם אבינו לעקידה, זלגו עיניו דמעות והלך בשמחה. יש להבין: הכיצד יתכן שמצד אחד בכה בדמעות של צער, ובו בזמן היתה בשמחה?
אלא שהאמת היא, שהאדם ניהון בשתי רגשות גם יחד. אדם יכול לשמוח, ובאותו זמן גם להצטער. אברהם אבינו הזיל דמעות על הולכת בנו לקרבן, ובאותו הזמן קיים את תפקידו בשמחה בעצם הולכת בנו לקרבן.
כך אני דואב את מות משפחתי שאני זוכר יום ולילה, ואני עושה כן גם כשאני שמח בשמחת התורה, בלב שלם ושמחה אמיתית". (במחיצתם)

"מקשה תיעשה המנורה" (כה, לא)

מאליה. לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה, לכך לא נכתב תעשה" (רש"י).
בספר "ליקוטי יהודה", הביא תהייה גדולה מהרה"ק ה"שפת אמת" מגור: משה רבינו שקיבל תורה מסיני, שכל רז לא אניס ליה, שלמד כל מה שעתיד תלמיד ותיק לחדש, היאך

ייתכן שבכל כלי המשכן האחרים הבין וידע הכל ודווקא במעשה המנורה היה "מתקשה"?!
*

כטוב לב המלך במלכות האחוזה בידו ללא מיצרים, משתעשע בעובדה שאין מלחמות ושונאים שמכלים את שלוותו וכספו, החליט המלך לעשות רענון בארמון כולו. לשם כך הזמין את טובי בעלי המקצוע, לא חסך מהם ממון וחומרים מהמשובחים ביותר, העניק להם את כל הדרוש להוציא מתחת ידיהם יצירת פאר כמותה לא נראתה מעולם במדינה זו. חליפות יקרות ערך וגלימות מרהיבות נתפרו עבור המלך, לכל חלק באירוע - בגד אחר.

מקומן של הנעליים לא נפקד אף הוא, וכמובן גם האביזרים המשלימים כגון חרב משובצת יהלומים תחובה בנדן עשוי זהב טהור.

שאל אחד השרים: ומה עם הכתר?! הן לא יעלה על הדעת שבגדי המלך יהיו

אלא אדרבה, דוקא משום שזהו ודאי כסף כשר, כדאי לקיים בו מצוה בהידור!" (מתוך מאמר)

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (כה, ח)

עשיר אחד, קנה לבנו הקטן ארנק עשוי עור. שמח הילד מאד במתנה היקרה, ורץ להראות אותו לחבריו. חברו בן עניים נתקנא בחברו, על כן החליט, שיתחיל לחסוך עד שיוכל גם הוא לקנות ארנק עשוי עור...
מה תועלת תהיה לך בארנק? שאלו אביו, הרי אף אם תצליח לחסוך ולקנות את הארנק, לא יהיה לך דבר לשים בתוכו...
כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא - הקדוש ברוך הוא מצווה לבני ישראל שיעשו מקדש, אולם מתי מעשה זה ראוי? רק כאשר הם מקיימים בעצמם גם את "ושכנתי בתוכם", כאשר הם עושים רצונו של מקום ותורתו בקרבם. בניית היכלות ריקים אין בהם כל תועלת!... (וקראת לשבת עונג)

כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא - הקדוש ברוך הוא מצווה לבני ישראל

אָבֵל הַגֵּל לֹא מִתְיַחֵס, הוּא מִמְּשִׁיךְ הַלְאָה, רֵץ וְסוֹעֵר - כִּי זֶה בְּכֻלּוֹ לֹא מְשַׁנֶּה מָה הָיָה עִם הַגֵּל הַקּוֹדֵם, וּמָה הָיָה אֶתְמוֹל, הוּא קֵבֵל הוֹרָאָה מֵהַבּוֹרָא לְרִצּוֹת לְהַצִּיף אֶת הָעוֹלָם, וְזֶה מָה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה!

וְעַל זֶה מְשַׁבַּח דָּוִד הַמֶּלֶךְ: אֶתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוֹת יָם - בְּשׂוֹא גְלוֹי אֶתָּה תְּשַׁבְּרֵם! ה'קְתִיב' וְה'קְרִי' שׁוֹנִים בְּמִלָּה הַמְּסִימָת אֶת הַפְּסוּק: אֶתָּה תְּשַׁבְּחֵם, אֶתָּה תְּשַׁבְּרֵם...
הַשֶּׁבַח הַגָּדוֹל שֶׁל הַגְּלִים הוּא - שֶׁהֵם מִמְּשִׁיכִים, לְמִרְוֹת הַשְּׂבָרִים הַחוֹזְרִים וְהַנְּשָׁנִים שֶׁהֵם חוֹוִים. הֵם לֹא מְתַאֲשִׁים!!!

...וְאֶנְחָנוּ?...

"וציפית אותו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו" (כה, יא)

אמר רבא, כל תלמיד חכם שאין תוכו כברו, אינו תלמיד חכם (יומא עב:).

בשנות השואה האיזומה קיבל הגאון רבי אליהו מאיר בלוח זצ"ל את הבשורה המרה שקהילת טלז, כולל משפחתו, רעייתו וארבעת ילדיו, נספו ע"י הרשעים.

בשמחת תורה, אחרי היוודע האסון, ראו שרבי אליהו מאיר רוקד ושמח בכל לבו ומאודו.

ניגש אליו מאן-דהו ואמר לו: "רבי, אתה ודאי לא באמת שמח, אתה רק מעמיד פנים, כי איך אפשר לשמוח כאשר פגע אסון כה גדול באשתך וארבעת ילדיך?"

בעקבות שאלה זו נשא רבי אליהו מאיר שיחה בישיבה (טלז) ואמר: "יש שחושבים שלא יכולתי לשמוח באמת, שהשמחה והריקוד שלי בשמחת תורה לא היו אמיתיים, אבל האמת היא ש"עזו וחדוה במקומו".

לעי"נ האשה החשובה מרת
מרים יוכבד ב"ר צבי
ליבוביץ ע"ה - כ"א מר חשון תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - תרומה

כמשה רבן של נביאים שידוע ומבין תעלומות סתרי תורתנו הקדושה.
לפיכך כאשר נצטווה משה מפי הגבורה להכין מנורה שרומזת לרוזן דרוזן שאין כל בריה יכולה לשער, אחזוהו פחד ורתת מגשת אל הקודש.

חדשים ומפוארים, ורק כתר המלוכה ייוותר עזוב מירושה נושנה של סבא עתיק, מוכרחים לייצר כתר חדש למלך, פאר היצירה, כליל השלמות, כזה שעדיין לא חבש אף אחד מאבות - אבותיו של המלך לראשו.
הזהב שנרכש היה טהור ועדין, המשי היה נקי ומשובח,

אפילו הבדים הפנימיים שמצידו הפנימי של הכתר היו שווים הון תועפות לרוב חשיבותם.

את אבני החן לשיבוץ בכתר לא היה מי שיוכל לאמוד. אלא שהיהלום שבכתר, תרתי משמע, היה יהלום נדיר ומיוחד שלא היה כמותו.

שוויו היה כפול מכל עלות הארמון החדש כולל מחירי המשתה והחנגאות שעתידים להיערך.

את היהלום הזה, כל האמנים בעלי השם פחדו לקבץ בכתר... הרי כל תנועה קטנה ולא זהירה תהרוס את הכתר המושלם והם יישלחו לעולמות אחרים ללא היסוס.

לאחר לבטים מרובים נמנו וגמרו: שלחו את היהלום היקר עם הכתר המופלא

באמצעות שליחים נאמנים אל צורף פשוט שגר בכפר נידח.

הם צירפו הוראות ברורות היכן יש לקבוע את היהלום. הצורף שמעולם לא ראה את המלך ולא ידע עד כמה יש לפחד ממנו, הצליח לבצע את השיבוץ תוך רגעים ספורים ועיר המלוכה צהלה ושמחה...

לפי הנמשל שאיננו, נוכל להבין את ביאורו של ה"שפת אמת" למה נתקשה משה במעשה המנורה: סודות עליונים וטמירים היו במעשה המנורה שרומזת לתורה. מי

*

אין לנו עסק בנסתרות, רק נציין לדברי חז"ל (ברכות כב.) שלמדו מהפסוקים במתן תורה שמצוות תלמוד תורה צריכה להיעשות "באימה וביראה וברתת ובזיע".

הפעם נדרשים אנו להפיק את ההפך מן המשל, לא להיות כאותו צורף פשוט שניגש למלאכה בלא להבין מה הוא אוהז בידו, שכן לנו יש את ה"נמשל", ביאורו של ה"שפת אמת". ישמע חכם ויוסף לקח.

(במחשבה תחילה)

"ועשית זר זהב למסגרתו סביב" (כח, כה)

כלי המשכן ניתנו עם הוראות מדויקות עד הפרט האחרון.

חכמינו לומדים מכל מילה ומכל שינוי בהוראות עשייתם - לימוד לחיי המעשה, כיצד ראוי לאדם שיתנהג ומה עליו לעשות כדי שיזכה לנאמר בפרשתנו "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", "בתוכו" לא נאמר, אלא "בתוכם" - בתוך כל אחד ואחד. במלאכת עשיית השולחן מצווה התורה לעשות לו מסגרת בגובה טפח, למסגרת זו יש לעשות זר זהב.

רבים מאוד הם גדולי ישראל שכתבו בדרך הדרוש והרמז את הרעיון הבא: השולחן הוא רמז לתענוגי העולם הזה עבור האדם, לכל

בְּאַרְבָּעִים הַשָּׁנִים הָרִאשׁוֹנוֹת לְחַיּוֹ, לְתַנָּא רַבִּי עֲקִיבָא הִיָּה מִשְׁפֵּט קְבוּעַ שֶׁהִיָּה לְסִיסְמַת חַיּוֹ: "מִי יִתֵּן לִי תַלְמִיד חֶכֶם - וְאֵנְשִׁכְנוּ כְּחִמּוֹר!" (פְּסָחִים מֵט ב).
סְלִיחָה עַל הַמֶּלֶךְ, אֲבָל מָה זֶה הַהִתְבַּטָּאוֹת הַזֶּה? זֶה נִשְׁמַעַת הַתְּבַטָּאוֹת אֲנִישֵׁי שְׂמִית חִמּוֹרָה וְנוֹרָאָה!
אוֹמֵר הַרֵ"צ ר' אֲשֶׁר פְּרִינְד דְּבָר נוֹרָא: רַבִּי עֲקִיבָא, שְׁלֵא כְמוֹ שֶׁנִּרְאָה לָנוּ שֶׁהוּא לֹא לָמַד בְּתַלְמוּד תּוֹרָה, הַהִפְךָ הַגָּמוֹר הוּא הַנְּכוּן, בּוֹדְאֵי שֶׁהוּא הֵלֶךְ כְּמוֹ כָּל הַיְלָדִים לְבֵית הַתַּלְמוּד, מְלֵא בְּעוֹזוֹ נְעוּרִים, מְלֵא בְּחֶשֶׁק וְרִצּוֹן לְלַמֵּד וּלְהִתְקַדֵּם...
אֲבָל שֵׁם, בְּבֵית הַתַּלְמוּד, קָרָה מָה שֶׁקָּרָה, מוֹרְיוֹ וּמְחַנְכּוֹ לֹא הָאֲמִינוּ בּוֹ מִסְפִּיק, לֹא נִתְּנוּ לוֹ אֶת הָאֲמוּנָה וְהַיַּחֲסָ הָרְאוּי - וְהוּא נִשְׁבֵּר, כִּבְּהָ אֶת מְנוּעַ הָרִצּוֹן.
זֶהוּ, הוּא לֹא מְנַסֶּה יוֹתֵר. הוּא מְצַדוֹ רִצָּה - וְזֶה לֹא עֲבָד!
מִי אֵשֶׁם בְּכָל הַמְּצַב שְׁלוֹ? כְּמוֹכֵן, אֵלֶּה שֶׁהִתְיַמְרוּ לְהִיּוֹת הַ'מְלַמְּדִים' שְׁלוֹ... הֵם הִרְסוּ לוֹ אֶת הַחַיִּים! כְּמָה שְׂאִיפוֹת הִיוּ לוֹ... וְהֵם... הֵם כְּבוֹ אֲצֵלוֹ אֶת כָּל נְרוֹת הַתְּקוּהָ!
וּמֵאֵז, הִיָּה רַבִּי עֲקִיבָא מְסֻתּוֹבֵב, מְסַפֵּר לְכָלֶם עַד כְּמָה הוּא שְׁבוּר וּמְרֻסָּק מִמָּה שֶׁעָבַר בְּ'חִדְר', וּמִשְׁפֵּט הַסִּיּוּם הַתְּמִיּוּדִי שְׁלוֹ הִיָּה - אֶתְהָ רוּאָה אוֹתִי? כְּשֶׁאֲנִי אֶפְגֹּשׁ אֶת אוֹתָם מְלַמְּדִים, אֶת אוֹתָם 'תַּלְמִידֵי חֶכְמִים' - אֲנִי אֲטִיחַ בְּפָנֵיהֶם אֶת כָּל הָאֲמָת, אֶת כָּל הָאֲשָׁמָה אֲנִי אֲטִיחַ בְּהֵם!
וְהָאֲמָת, הִיָּה צָרֵק בְּדַבְּרִיו, הוּא בְּאֲמַת סָבֵל!

לעי"נ האשה החשובה מרת
צפורה פייגא ע"ה ב"ר משה אליעזר
שיחי' יודלביץ - ג' שבט תשפ"א

ליקוטים וסיפורים נפלאים - תרומה

לבינם, בעת ההתחממות הקרח יפסיר והכל על מקומו בא בשלום.
"את זה" הסבירה למנהל, "חידש אבא שלי.
עכשיו אתה מבין למה באים כל כך הרבה אנשים לבקר אותי?"...

את המעשה הנדיר הזה שמענו מתלמיד חכם ששמעו מפיו של רבי משה סולובייצ'יק בשווייץ לפני שנים רבות. נרשה לעצמנו להניח שהגוי לא הבין מיהו גאון המוסר, אבל את הלך מהמסר העמוק שבמעשה הזה אנחנו רוצים לרתום להבנת פנינה נפלאה בדברי

הרה"ק רבי שמואל בורנשטיין, ה"שם משמואל", בנוגע לזר שעל מסגרת השולחן. המים קופאים ומתרחבים, - במקום להתכווץ - נגד טבע הבריאה, הם תופסים כביכול מקום שאינו שלהם, דווקא כדי להציל את העולם, להעניק לו חיים.

כנגד תכונה זו של המים מבאר ה"שם משמואל" את מטרת זר הזהב דווקא על מסגרת השולחן: יהודי יקר, אתה רוצה ללמוד ממסגרת השולחן לשים גבול להנאותיך? אשרי חלקך! אולם זכור, לא

על חשבון חברך! אל תצמצם אותו יחד איתך, עבורו תדאג לטוב ביותר. משום שעל אותה המסגרת שתחמה את גבולות השולחן, היה זר עשוי זהב טהור. סמל לשלמות השפע...

אותו רבי ישראל סלנטר לימד אותנו כלל חשוב ביחס לזולת: דאג לעולם הבא שלך ולעולם הזה של זולתך. (שים לב: לא ההיפך...)

כאשר אדם מחליט לצמצם את עצמו בכל תחום, בין אם זה במותרות והנאות, בין אם זה בקבלות רוחניות שונות, עליו לשים לב שהזולת לא ייפגע ממעשיו. אדרבה, יש לפרגן לו כמה שיותר בהרחבה.

(במחשבה תחילה)

שולחן ולכל תענוג יש לעשות מסגרת, גבול. ליהנות בדרך המותרת.
מה שנותר להבין הוא: מה עניינו של ה'זר' מעל המסגרת?

*

רבנים, עסקנים חשובים ואנשי ציבור נכנסו ויצאו מהחדר הקטן בבית החולים בגרמניה בזה אחר זה, הנהירה לא פסקה לרגע.
בשלב מסוים החליט מנהל בית החולים להיכנס ולעמוד על טיבו של המאושפז שם, מאושפזות ליתר דיוק.

הייתה זו בתו של רבי ישראל סלנטר שאושפזה בשל מחלה, ורבים ממעריציו של רבי ישראל הגיעו לבקרה.

לשאלת המנהל האם היא אישיות חשובה, השיבה בשלילה, אך ציינה שאביה הוא רב גדול.

המנהל הגוי שכבר הספיק להכיר רבנים, ניסה להבין, גם לרבנים גדולים לא מגיעים מבקרים רבים כמו לבת של הרב. "במה גדול כוחו של אביך?" שאל.

הבת השיבה שהוא היה רב גדול מאוד. כמובן שאת המנהל הגוי זה לא סיפק, ואז היא העניקה לו דוגמה:

חוק מחוקי הטבע הוא, שהקור מתכווץ והחום מתפשט, אלא שבמים הכלל הוא הפוך. דהיינו, הם אמנם מתכווצים בקור, אך כשמגיעים המים לדרגת קפיאה, הרי שהם מתפשטים בניגוד לכלל האמור.

מהי הסיבה לכך? אילו היה הקרח מתכווץ, הרי שבחורף, עת קפיאת הנהרות, הייתה שכבת הקרח מצטמקת ונבלעת במים, המים שמעליה היו קופאים גם כן, וכך כל הנהר היה קופא, בצאת השמש באביב הייתה מפשירה רק שכבת הקרח העליונה והופכת למים, שאר הקרח היה נותר קפוא במעמקים, העולם היה מאבד כמות מים ניכרת ולא יכול להתקיים.

לכן הטביע הבורא יתברך שהקרח יצוף למעלה, המים שתחתיו לא יקפאו כי הוא מבודד בין הקור

אומר ר' אשר: מה קרה אי שם בשנת הארבעים לחייו של רבי עקיבא, שגרם לו לשנוי התפיסה על חייו? הוא ראה את אותו מחזה, את האבנים הנשחקות על ידי המים. במחזה הזה יש מסר עצום: עקיבא, ראה את טפות המים הללו, האם כשהן מטפטפות על האבן, הן רואות תוצאות? ממש לא! הן מרגישות שכל הספור כאן הוא לריק! יותר מכה, כמה פעמים קרה שהיו רוחות חזקות שהסיטו את הטפות מהמסלול הקבוע? כמה פעמים קרה שהמים קפאו מקר והפסיקו לטפטף... הנה להן, לטפות, את כל הסבות בעולם לכבות מנועים ולעצר - והן היו צודקות! הן באמת סובלות לריק!
אבל את החר הזה באבן - אף אחד בעולם לא היה עושה, אם לא שהן המשיכו, על אף הכל, לטפטף ולטפטף...
אם כן, מה לי לכבות את מנועי הרצון שלי בגלל אותן דמויות? האם מישהו אחר יוכל להשלים בעולם הזה את התפקיד היחודי שלי כאן?
אמר רבי עקיבא - אשריכם ישראל!
(נקדות של אור - ספינקא)